

den Maade, hvorpaa Understøttelserne uddeles, saaledes at selv Folk med meget store Indtægter faae Understøttelse til deres Søner, vistnok ingenlunde er i Overensstemmelse med de fundatsmæssige Bestemmelser. Da der er visse Reiseunderstøttelser under Universitetet, andre under Kommunitetet, atter andre under Sorø Akademi, og fremdeles en fjerde Slags forterer under selve Ministeriet, saa kan det ikke undgaa, at der ved Uddelingen ikke tages tilbørligt Hensyn paa alle Steder, og at de forskjellige Syn paa Sagen saaledes krydse hverandre, at Formaalet for Beløbenes Anvendelse ikke naas, og gaa vi ud omkring til selve de lærde Skoler og Seminarierne, da kan det ikke negtes, at der er givet Rektorerne en aldeles urimelig Bevillingsmyndighed til Uddeling af Fripladser i den Grad, at de endog for at komme af med dem — jeg kommer isøvrigt i Budgettet senere tilbage dertil — have bortgivet dem til eneste Søner af Embedsmænd med en Lønning af 2—3000 Rd. om Aaret. Jeg tror, at det vilde virke gunstigt, naar vedkommende Rektorer og Folk vide, at deres Forslag om de forskjellige Fripladser ville gaa igjennem et vejledende Raad til Ministeren, inden det approberes; da tror jeg, at der vil blive mere Ansættethed, en meget omhyggelig Overveelse, og at mere de samme Regler ville blive fulgte, end det nu er Tilfældet. Hvad der er sagt om de lærde Skoler, gjælder ogsaa Seminarierne. Ved dem er der den Betsynderlighed, at vi faae 1,700 Rd. ind i Skolepenge af samtlige Elever, men give 3,200 Rd. ud for dem; vi have altsaa et Minus af 1,500 Rd. for at undervise samtlige Elever paa Seminarierne; man kan ogsaa kjøbe Guld for dyrt, hvis man tror, at Statsseminarierne er det. Sdet jeg tror, at Minderretallet med Fornøielse vil modtage positive Forslag til Forandring i bestaaende Forhold fra den ærede Ordførers Side, saa glæder det mig dog, at han ogsaa erkjendte, at en Forandring i Virkeligheden var ønskelig og nødvendig. Dermed skal jeg forlade dette Spørgsmaal. Dernæst har jeg at begrunde 4 Forslag paa Vædringslisten. Det første angaar Regtelsen af Bidrag til

freds med de Dplysninger, som i Betænkningen ere aftrykte angaaende denne Sag; jeg har i flere Aar opholdt mig paa den Egn og kjender Forholdene personlig, og jeg finder det overmaade billigt og rigtig, at Løgstor faar en Kirke og dertil ogsaa faar Understøttelse, men jeg er ikke enig med den ærede Ordfører i, at det er aldeles umuligt at formaa Tiendebeeren til at bidrage til denne Kirkes Opførelse, thi dersom blot Løgstorboerne et Par Gange om Aaret vilde uleilige sig op til Løgsted Kirke, der kun ligger en halv Sjerdingvei fra Byen, og opfylde denne Kirke saaledes, at der virkelig ikke var Plads til besøgende Medlemmer, saa forelaa der en juridisk Grund for Kirkens Bestyrelse til at tvinge Kirkebeeren til at udvide Løgsted Kirke, og naar en saadan Udvidelse blev fordret, da nærer jeg ingen Tvivl om, at Kirkebeeren vilde sige: „Jeg ønsker en billig Overenskomst, hellere end at Lovens Strengthed skal anvendes imod mig, og jeg kan indse, at den højeste Grad af Billighed taler for at yde et klækkeligt Bidrag til Opførelsen af et Kapel i Løgstor.“ Jeg tvivler ikke om, at man ved at følge denne Fremgangsmaade i kort Tid vilde faae Sagen i Ordren. Det er billigt, at Løgstor faar en Kirke, men det er ubilligt, at Staten skal betale, hderligere bidrage et Tilskud eller give en Gave, for at Tiendebeeren kan drage endnu større Fordel af sin Tiende. Forslagene under Nr. 19, 20 og 21 ere af beslægtet Indhold. Det vil imidlertid ikke stige, at de ærede Medlemmer ikke meget godt kunne stemme for eet af Forslagene, for to af dem eller for dem alle tre, alt efter deres egen Opfattelse af Forslagene selv eller af deres pekuniære Betydning. Den Betragtning, hvorfra disse Forslag ere udgaaede, er den — her maa jeg gaa over paa de separate Fonds Gebet — at Udgiften til den botaniske Have er ikke en Kommunitets-, men en Universitetsudgift og derfor ogsaa bør henføres under Universitetets Budget, saa at Kommunitetet ikke belastes dermed. Ved denne Omflytning, hvorved Universitetet kommer til at bære sin egen Udgift, faae vi iaar et Overskud paa Kommunitetet af omtrent 80,000 Rd. Midlertidig, indtil en mere omfattende eller indgribende Ordning er truffet